No 1689.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

1852.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 10 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 November.

Richelieu in zijn tijd, beroemde er zich op, dat hem twee woorden schrifts voldoende waren om iemand te laten ophangen. De *Nederlander*, of liever zijn patroon, de heer Groen van Prinsterer, heeft het verder gebragt. Richelieu had ten minste nog twee woorden, en dat wel in schrift noodig; de heer Groen is in staat om iemand te veroordeelen, zonder dat hij een woord schreef of sprak. Hij laat hem namelijk schrijven en spreken, wat hij niet schreef of sprak, en zelfs nooit dacht. De methode is zeer gemakkelijk, en zoo zij ooit ter oore van een despoot komt, kan de uitvinder op een brevet, welligt op eene medaille, en wie weet het, misschien wel op een kruis rekenen. Keizer Napoleon III, als hij er toe komen zal om de despotieke voetstappen van zijn Oom te drukken, zou in den heer Groen een bekwaam minister van politie aantreffen, die door de kunst, waarmeê hij schuld vindt, waar die schuld niet is, maar gewenscht wordt, Fouché niet weinig overtreffen zou.

Voorbeelden van die behendigheid zijn in den *Nederlander* in menigte aanwezig. Wij willen er enkele aanvoeren, ontleend aan de laatste Nommers, omdat zij tevens den aard van de polemiek doen kennen, waarin dat partijhoofd op dit oogenblik zijne volgelingen voorgaat.

In het nummer van Maandag jl. lezen wij het volgende:

»In de gewijzigde houding van vele Roomsch-Catholijken is vooral ook het berusten in, — neen het verlangen naar GEMENGDE *openbare scholen* opmerkenswaard. [illegible]

»In Nederland zal men waarschijnlijk met ter zijde stelling van het regt der gezindheden, beweeren, dat de gemengde school voor de ten uitvoerlegging eener Grondwet, die het eerbiedigen van godsdienstbegrippen voorgeschreven heeft, vereischt werd."

Wij laten daar al wat verder tot toelichting van het vooruitgestelde volgt, en waarin de eene logenachtige verdichting op de andere wordt gestapeld. Het is onnoodig die te bespreken, omdat de bovengenoemde stelling, die ten grondslag ligt der verdichtingen, letterlijk uit de lucht is gegrepen.

Onze *houding* heeft zich sinds maanden *gewijzigd*. Zij is dat ook omtrent den persoon van den heer Groen; zij is het niet omtrent de beginselen van de zich noemende regtzinnigen. Wij dagen een ieder uit één enkel bewijs te leveren; dat omtrent de beginselen van de besprokene partij bij ons de minste verandering van houding heeft plaats gehad. Het bewijs, ofschoon de beschuldiging dagelijks herhaald wordt, is nooit geleverd, en zal nooit geleverd worden, omdat het niet voorhanden is. Maar het schijnt met de partij gesteld te zijn als ten tijde van Boileau met Cotin:

Qui méprise Cotin, n'estime pas son roi
Et n'a selon Cotin, ni Dieu, ni foi, ni loi.

Tegen wie is nu de bovenstaande beschuldiging gerigt, dat de veranderde houding van vele Katholijken opmerkenswaard is vooral ook »in het berusten;" en dat niet alleen maar »zelfs in het verlangen naar GEMENGDE *openbare scholen*." Wij weten 't niet; maar wel weten wij dat de lezers van den *Nederlander* ons daarvoor zullen aanzien. Want het behoort tot de praktijken van den *Nederlander*, zijne beschuldigingen zoo uit te brengen, dat zijne partij voor schuldig houdt diegenen, die des noods niet beschuldigd zouden kunnen geacht worden. En welke reden hebben wij nu gegeven, om ons in verdenking te brengen, dat wij thans de *gemengde* openbare school verlangen, wij die ze vóór den heer Groen en volstandiger, en met vrij wat meer kracht hebben bestreden? Geene enkele. Wij volstaan alzoo met protest aan te teekenen tegen den laster, die, zonder eenig bewijs of schijn van bewijs, tegen ons en velen onzer geloofsgenooten valschaardig wordt verdicht.

Een ander voorbeeld van de praktijken, die de heer Groen zich veroorlooft, levert het Nommer van Zaturdag. Om te betoogen hoe gegrond de stelling is, dat er »*waarborgen tegen het ultramontanisme worden verlangd*", schrijft men letterlijk het volgende:

»*Regt voor allen;*

»Dit is het wat wij steeds, ook voor onze *Roomschgezinde* landgenooten hebben verlangd.

»Maar regt ook voor den *Protestant*.

»Bescherming ook voor de *Hervormde Kerk*.

»Handhaving van de *grondwettige gelijkstelling der gezindheden* tegen die gevaren, waardoor ze bepaaldelijk in onze dagen bedreigd wordt.

»Waarborgen niet tegen een *kerkelijk* en *wetenschappelijk*, maar tegen een *politiek* en *gewapend proselytisme*.

»Tegen de ultramontaansche faktie met wereldlijke magten in verband.

»Het is nu openbaar dat het aan den Jesuitischen aanhang, om vernieuwing der *geloofsdaden* tegen de ketters en een *religieoorlog te doen is*.

»Het was te voorzien.

»Het is voorspeld."

Er volgen verder een paar voorspellingen, ééne van den Duitscher Niebühr in 1826 en 1827, eene van den Geneefschen professor Gaussen in 1834, beide zonder eenige waarde, dewijl hunne profetiën slechts steunen op *deklamatiën*, door gebeurtenissen van dien tijd, waarin zij werden opgesteld, en waarop zij het oog hadden, gelogenstraft. Niet de Katholijke Kerk heeft in Frankrijk ten jare 1830, in Zwitserland gedurende de jaren die van 1834 tot 1848 hebben geleid, geweld gebruikt tegen de Protestanten: juist omgekeerd. De radikalen, geholpen door verblinde Protestanten, hebben de Katholijke Kerk gewapenderhand bestormd, en geplunderd, en [illegible] zoo veel men kon. Wij hebben ons derhalve met de leugen-profeten niet op te houden, en bepalen ons bij de bewijsvoering van den heer Groen.

Zie eens, lezer, wat een behendigheid! Hij gaat uit van het »regt voor allen" om te kunnen komen tot het voorregt van de Hervormde Kerk; want als er bij hem sprake is van waarborgen tegen het *Ultramontanisme*, dan beteekent zulks, dat *zijne Hervormde Kerk* voorregt behoeft.

Maar hoe komt men nu uit het »regt voor allen" tot het voorregt van eenigen? Daar is de kunst. Hier schittert dan ook de praktijk van den schrijver in hare volle sluwheid. Men zegt dat de Katholijken, — immers volgens Gaussen, en men onderschrapt de aanhaling, »*zijn er geen Alpen meer*, *en alles* (in de Katholijke Kerk) *is ultramontaan*," — dat de Katholijken religie-oorlog willen. Men schrijft voor ons land, en men wil de toepassing van hetgeen men aanvoert op ons land. Hoe zal men nu bewijzen, dat de Katholijken, hier te lande, religie-oorlog willen, en dat daarom hier in Nederland bijzondere bescherming voor de Hervormde Kerk noodig is? Een bewijs, een schijn van bewijs, dat de Katholijken hier te lande den religie-oorlog voorbereiden, wordt niet gegeven; het is ook niet te geven. Maar hoe zich dan gered? Geen nood, met algemeenheden, die geene de minste betrekking hebben op ons land, maar in verband staan met eene zekere vrees voor eene buitenlandsche opkomende Mogendheid, welke vrees niet weinig door eene verbijsterde verbeelding wordt opgedreven. Men zegt een *politiek* en *gewapend proselytisme* te duchten. Is het duidelijk? Alzoo omdat een Fransch Keizer het in zijn hoofd krijgen kan te beproeven of hij België en Nederland met Frankrijk zou kunnen vereenigen; daarom moeten de Protestanten tegen de Katholijken van Nederland beschermd worden; daarom heeten de Katholijken gezind, tot *vernieuwing van geloofsdaden tegen de ketters; tot religie-oorlog.*

Zal men beweeren, dat niet zoo zeer onze Nederlandsche Katholijken den religie-oorlog bevorderlijk zijn; maar dat het gevaar ontstaat uit de Fransche Katholijken? Wat hebben wij daarmeê te maken, en wat kunnen wij, Nederlandsche Katholijken, daaraan doen? Maar ook dat is onwaar, dat is valsch. Waar is het, dat een aanzienlijk deel der katholijke geestelijkheid den Prezident helpt opvoeren tot het Keizerrijk. Waarom doet zij dat? Uit zucht tot religie-oorlog? Integendeel, om een burgeroorlog te ontwijken, die ongetwijfeld ook een religie oorlog zou geweest zijn. En is een deel van de protestansche bevolking in Frankrijk niet eveneens gezind? Men leze wat de predikanten van Montpellier, door den *Katholiek* teregt »een hoofdplaats van 't Protestantisme in Frankrijk" genoemd, aan Lodewijk Napoleon gezegd hebben. Zij spreken niet anders dan de Bisschoppen.

Maar genomen dat er, van die zijde en onder die medewerking, een oorlog op handen is; wat zal het baten, dat men het voorregt der zoogenaamde orthodoxe kerk in de wet schrijft? Wat zal die bescherming baten, als toch alles afhangt van de beslissing der wapenen? Wat zij beteekenen zal? Dit, dat men de verdeeldheid hoe langer zoo grooter maakt, en daardoor de kracht van Nederland tegenover het Buitenland breekt.

Men bezit bij den *Nederlander* veel te veel doorzigt om dat niet te begrijpen. Maar waarom schrijft men dan van religie-oorlog? Nergens anders om, dan om te drijven. Men lastert of men brengt onder vloekwaardige verdenking hen, die men niet heeft te beschuldigen, ons Katholijken van Nederland! Waarom? Alleen om te kunnen komen van het regt van allen tot het voorregt van eenigen. Daarmeê stookt men religieoorlog niet bij de Katholijken, maar bij de Protestanten tegen de Katholijken. Wij roepen gansch Nederland tot getuige en vragen: zoo er in ons land religie-oorlog gestookt wordt, of het niet geschiedt door den heer Groen en zijn blad?

Er blijft ons nog een derde voorbeeld aan te halen van de onwaardige taktiek, waarmeê tegen ons wordt strijd gevoerd. Bij gebrek aan plaats in dit Nommer, geven wij dat in het volgende.

Het senatus-konsult is goedgestemd met weglating van artikel 4, waarvan wij gisteren spraken. Lodewijk Napoleon heeft toegegeven aan de bezwaren van den Senaat. Ofschoon hem door art. 3 vrijheid gelaten is om de familie Jerôme Bonaparte tot den Keizerstroon te adopteeren, zoo ligt er in het verzet van den Senaat tegen art. 4 eene demonstratie tegen de adoptie van die familie, welke door den prezident van den Senaat, de gewezen Westfaalsche koning, levendig is gevoeld. De *Indépendance* berigt dat hij zijne demissie als prezident van den Senaat heeft genomen.

Volgens hetzelfde blad is het volk tegen 21 November opgeroepen om door het algemeen stemregt het senatus-konsult te bevestigen.

Het Wetgevend Ligchaam is tegen 25 November opgeroepen, om den uitslag dier stemming op te maken.

Even als wij vroeger met hooge belangstelling uit den *Katholiek* overnamen, wat hij aan den dag bragt omtrent de bedrijven van sommige geheime genootschappen, laten wij ook heden hier volgen wat hij mededeelt omtrent

De twee laatste Algemeene Vergaderingen van het protestantsch Genootschap: *tot Bevordering van Welstand* (1), voornamelijk onder landlieden.

Umbrosae penitus patuere cavernae.

»De Protestantsche *schandlitteratuur* kon evenmin uitblijven als de Protestantsche geheime *genootschappen*", schreven we in onze vorige aflevering, en we gaven er de verklaring van; we beloofden evenwel op dit laatste punt terug te zullen komen, gedachtig aan hetgeen wij het vorige jaar in ons verslag van *Welstand* hadden toegezeid, dat we onze lezers met de aanspraak, door Prof. Royaards als destijds gekozen voorzitter te houden, zouden bekend maken. Reeds voor lang waren we hiertoe in staat gesteld, doch hebben den arbeid verschoven, totdat het dagblad *de Tijd* zijne reeks van uitmuntende artikelen over de gezamentlijke Protestantsche geheime genootschappen, met en door elkander vergeleken en toegelicht, zou hebben afgewerkt, en ook de *Mémoire sur les sociétés secrètes Protestantes dans les Pays-Bas* (2)

---

(1) Zie de *Katholiek*, D. XVII, bl. 100; D. XVIII, bl. 38; D. XIX, bl. 167.

(2) *Par un électeur Néerlandais.* Amsterdam, C. L. van Langenhuysen, 1852. — Dit gedenkschrift is grootendeels als een vervolg en aanvulling te beschouwen van den voortreffelijken *Mémoire sur la situation des Catholiques dans les Pays Bas*, welke in weinig tijds minstens *drie* uitgaven beleefd

hunne vereende duistere pogingen tegen de Katholieken zoo hebben wereldkundig gemaakt. Wij hadden dan op dien grondslag slechts voort te bouwen, en zijn vergelijkend overzigt met onze eigene mededeelingen verder aan te vullen en te vervolgen.

'tIs wel een hoogst pijnlijke arbeid geweest, welken de bekwame schrijver dier artikelen en van den *Mémoire* zich heeft willen getroosten: wij mogen hier van ondervinding spreken; maar hoogst tijdig en nuttig ook moet die arbeid heeten: wij leeren er den toestand en den geest zoowel als het onvermogen van het Protestantisme in Nederland door kennen niet alleen, maar onze eigen Katholieke Kerk er meer nog door liefhebben en hoogschatten, die God dank! tot zulke duistere middelen om te bestaan hare toevlugt niet behoeft te nemen.

In wat staat dan blijkt hier het Protestantisme te zijn? In een staat van ontbinding, van uiteenstorting, van de vervaarlijkste verwarring: regtzinnigen en nieuwgezinden, oud- en ongeloovigen Groeningers en Groningers: 't veroordeelt en verkettert elkaâr. Streeft men nu in die genootschappen naar zamenstemming in beginsel en leer? naar verzoening en vereeniging in het stuk van waarheid en geloof? Volstrekt niet, luidt het antwoord in den *Mémoire*, maar — en 't is daar zegevierend bewezen — zij hebben het allen schoon langs verschillende wegen op dat ééne doel gezet, het duidelijkst door *Phylacterion* uitgesproken, door *Unitas*, *Welstand* en *Christelijk Hulpbetoon* evenzeer herhaald en nagejaagd: den tijdelijken en zedelijken voorspoed der Protestanten te beschermen en te verzekeren en dit ten koste der Ultramontanen, dat is, der Katholieke landgenooten!

»De strijd, zoo lezen we bl. VII, is van terrein veranderd: geen Protestantsche *beginselen* meer, maar Protestantsche *belangen* worden tegen de Katholieken thans voorgestaan"!

»Wat we zelven in dit maandschrift van de verschillende genootschappen bewezen, wat van alle te zamen in de *Tijd* en *Mémoire* is aangetoond en een ieder onder de oogen had en heeft, behoeven we hier niet te herhalen: de geheime Genootschappen, 't is hun eigen woord, zoeken geen *evenwigt* maar *overwigt* der Protestanten, de heerschappij van vóór 1798; daarom moeten de Katholieken van bezit en eigendom, van handel en nering, van ambacht en handwerk, van post en waardigheid, van allen invloed op des dierbaren vaderlands hoogere belangen stelselmatig, maar sluipsgewijze worden uitgesloten; daarom de protestantsche gemeenten en leden bevoorregt en verrijkt, daarom Roomsche armen zoo doenlijk door gereformeerd goud omgekocht, daarom het protestantsch schoolonderwijs voorgestaan en tonnen schats uit haat tegen de Katholieken op- en zaamgehaald worden, om tot dit oproerig en vertoeejelijk doel, maar langs der klubsen duistere sluipwegen te geraken. *Welstand* koopt hoeven, huizen, landerijen op, tegen wat prijs soms ook, dat het bedoeld bezit hem maar niet ontga, het meest in Noord-Brabant, thans ook elders. *Welstand* heeft ten hoofddoel: de belangen te bevorderen der protestantsche landlieden en landbouwers, en daarmee het handhaven van periclitereude gemeenten; *Phylacterion* en *Unitas* koopen of begunstigen protestantsche neringen, standen en bedrijven, hebben geld en voorspraak, hebben in 't verborgen alles veil om ze te beklanten; zij waken met duizend Argusoogen in dorpen en steden, in de laatste niet het minst. *Hulpbetoon* poogt met aangeboden zilver en goud arme Roomschen tot afval te verlokken, wankele Protestanten in 't geloof te bevestigen en wijdt aan de gemengde huwelijken eene waakzame zorg: allen te zamen werken zij op het Protestantsch onderwijs, allen te zamen op der Protestanten voorrang en opperheerschappij in den lande; zie het met hun eigen woorden in de genoemde geschriften en onwederlegbaar aangetoond.

»Wat middel om al die duistere aanslagen te verijdelen en onschadelijk te maken? Op de eerste plaats zeggen wij, een aanhoudend en liefderijk gebed voor de dwalenden, ook voor die verblinde drijvers en voor dezen het meest, dat Gods genade hun de oogen ontsluite en eindelijk doe inzien: dat eene Kerk die derwijze moet worden zaamgehouden, de Kerk niet kan zijn naar 's Heeren woord op eene onwankelbare steenrots gebouwd; dat een geest van zoo hatelijke uitsluiting de geest niet kan wezen der hoogere liefde, die alles aan allen wil worden; dat niet zulke stoffelijke middelen en zoodanig aangewend het geestelijk rijk onzes Verlossers kunnen opbouwen noch uitbreiden; dat zij de magteloosheid ook hunner vereende pogingen erkennen, daar zij, blijkens de verslagen, met zulk eene stoffelijke magt als waarover zij beschikken, altijd wel iets, maar op verre na niet dat hebben uitgewerkt, wat zij er van hadden durven verwachten.

»Maar ten andere, wij zeggen het met den *Mémoire* (bl. XII): openbaarmaking, zooveel mogelijk openbaarmaking van die werken der duisternis, is een tweede en magtig middel om die verholen aanslagen te ontzenuwen. Daardoor is reeds menig oog geopend, menig persoon van de deelneming teruggetreden; regtschapen Protestanten konden het niet langer aanzien, dat in het zoogenaamde klassieke land der godsdienstige vrijheid hunne katholieke medeburgers zoo schreeuwend onregtvaardig bejegend werden.

»Tot die verdere openbaarmaking dan nemen we ditmaal weder twee dokumenten van het oudste der geheime Genootschappen, van *Welstand*, in behandeling. Uit de aanspraken zal het blijken, hoe men zich met het vrijmetselaarachtige van 't genootschap en de *stoffelijke* middelen eenigzins verlegen gevoelt en dit poogt goed te maken; uit hetgeen we verder overnemen, zullen de oude klagten over mislukte ondersteuningen ligtelijk erkend, maar tevens de middelen waarover het genootschap beschikt en de wijze waarop, nader veropenbaard worden. Die echte bescheiden mogen tevens ter schandgedachtenisse onzer geheime genootschappen en hunner oneerlijke drijveren zijn.

»Om de uitvoerigheid der aanspraak, den 18 Junij des vorigen jaars te Leeuwarden gehouden, zullen we menigwerf verkorten en ons bij de overname der hoofdpunten moeten bepalen; waar de duidelijkheid het vordert, zullen we onze bemerkingen *ingesloten* mededeelen. (*Wordt vervolgd.*)

Hulde aan Dr. Newman.

„Wij zijn van meening dat er aan de regtspleging in ons land eene bedenkelijke wonde is toegebragt, en dat de Roomsch-Katholijken voortaan maar al te veel grond zullen hebben om te zeggen, dat er hier voor hen geen regt is, zoodra de protestantsche gevoelens van gezworenen en regters mede in het spel komen." *The Times.*

Bedrag der vorige opgave	*f* 872.93
Van een Katholiek Priester.	„ 2.48
	f 875.41

Z. M. de Koning vertrekt heden morgen van het Loo naar de residentie.

Het bestuur van *Zeemanshoop* alhier heeft zich op uitnoodiging van de kommissie te Hellevoetsluis, belast met het inzamelen van giften, ten behoeve van de nagelatene betrekkingen van den op 25 Oktober jl. in de nabijheid van laatstgemelde plaats verongelukte zeelieden, en is tot dat einde in het lokaal van het kollegie eene bus geplaatst.

Men leest in de *Indier*:

Wij vernemen dat de heer King, van het Amerikaansche huis Olijphant en Comp., te Canton, agent is geworden van de faktorij der Nederlandsche Handelmaatschappij, en dat de Nederlandsche kommercieele agent, de heer Brown, ook de zaken van het konsulaat heeft overgedragen. De Nederlandsche konsul te Canton is alzoo tegenwoordig een Amerikaan, deelgenoot eener Amerikaansche handelsfirma. Hij zal de belangen van den Nederlandschen handel moeten behartigen, en tevens, volgens de belofte van den minister van Kolonien, een handelstraktaat tusschen Nederland en China voorbereiden.

— Men schrijft ons van Batavia, dat in het Palembangsche eene schijnbare rust heerscht, maar dat wel onderrigte en helder ziende menschen vreezen, dat het smeulend vuur daar spoedig weder in volle vlam zal uitbarsten, zoodra de gelegenheid maar eenigzins gunstig is. Ook het gouvernement schijnt nog verre van gerust te zijn, blijkens het verbod van den gouverneur-generaal, om wapens in Palembang in te voeren. Zoo is dus de eenige, die de zaken helder en onbevreest inziet, de minister van kolonien, de heer Pahud.

— Omtrent den toestand der buitenbezittingen in het algemeen luiden de berigten niet gunstig. Celebes blijft bij voortduring in gisting. Op Borneo's westkust heerscht een zoogenaamd *status quo*; maar men durft van daar de troepen niet terugroepen, uit vrees dat de Chinezen en misschien anderen het hoofd weder zullen opsteken. De Moluksche eilanden blijven bij voortduring in eenen droevigen toestand; handel en industrie gaan er geheel te niet, eene radikale hervorming van het stelsel, waarnaar ze geregeerd worden, kan hen alleen redden. De zaken van Timor met het Portugesche gouvernement zijn zeer ingewikkeld. Men vreest dat Nederland met zijn geld ook zijne bezittingen aldaar zal verliezen. Portugesche kwade trouw en Engelsche staatkunde zullen die uitkomst daarstellen. Overal ontbreekt het Nederland aan magt en geld, om zelfs zijnen wankelenden toestand staande te houden.

Aan de *Java-Bode*, zijnde een in Augustus te Batavia opgerigt blad, ontleenen wij het volgende:

»Bij het inschepen der onlangs van Benkoelen naar Java terugkeerende troepen is een droevig ongeluk gebeurd. Een der daartoe gebezigde vaartuigen is, terwijl het met een 25 tal militairen naast de partikuliere stoomboot de *Makasser* lag, door de deining, die, genoeg bekend is, op de reede van Benkoelen gemeenlijk zeer zwaar is, geheel en al omgeslagen, zoodat de kiel boven water uitstak. Een gedeelte der aan boord van hetzelve zijnde personen, geraakte daardoor in het water, doch de meesten bleven onder de sloep en verkeerden in het uiterste doodsgevaar.

»De stuurmansleerling Verhagen, dienende aan boord van die stoomboot, zich in het ruim op dat oogenblik bevindende, hoort naauwelijks den noodkreet of hij springt in eene op sleeptouw liggende sloep en redt met behulp van twee Inlandsche matrozen *op vier na* al degenen, die in zee hun laatste oogenblik te gemoet spartelden.

»Dan dit was hem nog niet genoeg. Moedig en behendig sprong de brave jongeling op de kiel van het omgeslagen vaartuig, en weet in weerwil van het gevaar waaraan hij zich en door de deining en door de glibberigheid der kiel blootgesteld zag, met een gewoon Javaansch kapmes een gat in dezelve te kappen, waardoor al de zich daaronder bevindenden *op één na* het daglicht weder mogten aanschouwen.

»De slagtoffers van dit ongeluk zijn een Europeesch onderofficier en vier Afrikaansche soldaten.

»De stuurmansleerling Verhagen, die edele jongeling, mogt dus het genoegen smaken een *twintigtal* zijner natuurgenooten aan een wissen dood te hebben ontrokken. Zijne moedige en onverschrokkene daad is gewis boven allen lof — boven alle belooning verheven. Hij vinde die in zich zelven, en de herinnering aan dien dag strekke hem tot vreugd op zijne, zoo als wij hopen, door de Voorzienigheid steeds gezegende levensbaan, en schenke hem het genot der zelfvoldoening tot in den hoogsten ouderdom."

LEYDEN, 7 Nov. De Kommissie uit den raad, welker benoeming (6 Maart ll.) ten doel had, de financiële ongelegenheden weg te nemen, waarin de stedel. kas gebragt is, en met welker voortduring en verzwaring zij bedreigd wordt, ten gevolge der belemmering, die de raad ondervonden heeft in het beslechten der hangende geschillen betreffende het Huiszittenhuis, heeft een zeer uitvoerig rapport uitgebragt. Daaruit blijkt, dat de voorschotten, tengevolge van die geschillen, door de stedel. kas aan het Huiszittenhuis reeds verleend, eene hoogte hebben bereikt van *f* 74,400, en dat die som, bij het voortduren der geschillen, jaarlijks met *f* 18,600 zal aangroeijen. De Kommissie meent, dat de in het vorige jaar tusschen den raad en kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente, getroffene dading alleen wegens den vorm door de hoogere magten is afgekeurd; dat de toestand, dien men wederzijds wenscht in het leven te roepen, en die vervat was in de getroffene dading, alleen door een eenzijdig besluit van den raad, niet vallende onder art. 194 der gem. wet, te verkrijgen is. Zij legt den raad drie concept besluiten voor, bewerende: 1°. dat de toestand der zaak, in de kon- [illegible] volgens uitgedrukt verlangen van den raad, overeenkomt met dien bij de dading aangenomen (bij het eerste koncept-besluit stelt de kommissie voor de thans bestaande administratie van meesteren regenten der huiszitten- en diaconie-armen, voor zooverre die van stadswege werd gevoerd, op te heffen); 2°. dat die toestand de weldadigste gevolgen moet hebben voor alle daarbij belanghebbenden; 3°. dat het gemeente-bestuur volkomen geregtigd is dien toestand bij besluit in het leven te roepen. (*H.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 November. Heden Zondag is het nieuws belangrijk. De Senaat heeft in eene korte zitting het voorstel tot herstel van het Keizerrijk aangenomen, en de hoogachtbare vergadering heeft zich vervolgens geheel voltallig in statigen optogt naar St. Cloud begeven om den Prins-President van dezen uitslag berigt te brengen. Het Senaatsbesluit wordt voorafgegaan door het uitvoerig rapport van den heer Troplong.

Het Senaatsbesluit is met algemeene stemmen min één aangenomen.

Art. 4, waarbij de regten op den troon van den tak van prins Jerôme werden bekrachtigd, is uit het besluit verdwenen, voornamelijk ten gevolge van de oppositie, die zich tegen Napoleon den zoon des maarschalks openbaarde. Prins Jerôme heeft daarop het Presidentschap van den Senaat nedergelegd.

De leden van den Senaat hebben zich ten 2 ure naar St. Cloud op weg begeven; allen waren in groot kostuum; de Kardinalen droegen de purperen toga. Eskadrons stedelijke garde te paard openden en sloten den optogt der talrijke rijtuigen, waarin de Senatoren gezeten waren.

De Prins ontving den Senaat in dezelfde zaal, waar de Keizer in 1804 de bekrachtiging van zijn nieuw gezag ontvangen heeft. De heer de Mesnard hield eene aanspraak, die door den Prins-President zeer uitvoerig werd beantwoord; ja, men zegt zelfs dat zijne woorden zeer vredelievend en zoo belangrijk zijn, dat zij eene belangrijke bladzijde in 's Prinsen geschiedenis uitmaken.

— De Prins-President heeft benoemd tot kommandeur van het Legioen van Eer, Z. Em. Mgr. de Bonald, Aartsbisschop van Lyon; tot officier dier orde, Mgr. d'Arcimoles, Aartsbisschop van Aix; tot ridders: Mgr.

Debellay, Aartsbisschop van Avignon; Mgr. Mioland, Aartsbisschop van Toulouse; Mgr. Depery, Bisschop van Gap; Mgr. de Mazenod, Bisschop van Marseille; Mgr. Wicart, Bisschop van Frejús; Mgr. de Vesins, Bisschop van Agen; voorts de Eerw. Heeren de Lutho, vic.-gen. van Bourges; Froget, pastoor te St. Etienne; Masson, priester in het diocees Avignon; Soulas, stichter en direkteur der strafkolonie Matelles te Montpellier; Luga, priester te Saint-Tèole; Martial, vic.-gen. van het bisdom Bordeaux; Leroy, priester van St. Hippolyte te Rochefort, en de Rochemontaix, vic.-gen. van het bisdom Poitiers.

— De boodschap des Presidents is in alle hoofdplaatsen der arrondissementen aangeplakt en in alle gemeenten en gehuchten verspreid.

— Mgr. de Gassignies, Bisschop van Soissons en Laon, ligt op dit oogenblik gevaarlijk ziek.

— De *Moniteur* spreekt de geruchten tegen die nopens de herstelling der belasting op het zout in omloop zijn geweest.

— Abd-el-Kader heeft de nationale drukkerij en bibliotheek bezocht. Vooral beschouwde hij de werkzaamheden der drukkerij met de grootste belangstelling. »Gisteren, zeide hij, heb ik op het museum der artillerie het krijgskanon gezien, thans zie ik het groot en klein kanon tot opscherping van den geest."

(*Per telegraaf*) PARIJS, 8 Nov. De *Moniteur* bevat heden het overige verslag van de zittingen des Senaats van 4, 6 en 7 Nov., met den tekst van de openingsrede van den voorzitter, den maarschalk Jerôme, de boodschap des Presidents, het rapport van den heer Troplong, het Senatus-Konsult, de aanspraak van den vice-voorzitter, den heer Mesnard, bij het plegtstatige bezoek op St. Cloud, benevens het antwoord des Presidents op deze toespraak. Op de toespraak van den heer Mesnard antwoordde de President:

»Ik breng den Senaat mijnen dank toe voor den ijver, waarmede hij den wensch des vaderlands vervuld heeft, door de beraadslagingen over de weder-invoering van het keizerrijk en het senatus-consult, dat aan de goedkeuring des volks moet onderworpen worden, op te stellen. Toen voor 48 jaren in dit zelfde paleis, in deze zelfde zaal, en in soortgelijke omstandigheden, de senaat de kroon kwam aanbieden aan het hoofd mijner familie, antwoordde de Keizer met deze merkwaardige woorden: *Mijn geest zoude mijne nakomelingschap niet meer bezielen, zoodra zij zoude ophouden de liefde en het vertrouwen der groote natie te verdienen.*

»Welnu, hetgeen heden mijn hart het meeste treft, is de gedachte, dat de geest des Keizers met mij is, [illegible] van het Fransche volk komt bewijzen, dat ik het vertrouwen des vaderlands verdiend heb. Ik heb niet noodig u te verzekeren, dat mijne bestendige zorg daarheen zal strekken, om met u voor de grootheid en het welzijn van Frankrijk te arbeiden."

Na deze woorden lieten zich even als bij de komst des Presidents de kreten van leve de Keizer hooren.

De *Moniteur* bevat het berigt, dat volgens de nieuwe organisatie der regering het presidentschap van den Senaat aan den Keizer zal behooren, en dat deze omstandigheid den Prins Jerôme bewogen heeft zijne functien van voorzitter van den senaat neder te leggen.

MADRID, 2 Nov. Bij koninklijk besluit is het voorstel van den heer Salamanca aangenomen, waarbij met 500,000 realen per mijl verminderd worden de kosten van aanleg, en met een jaar de termijn van de koncessie voor den spoorweg van Malaga naar Cordova.

— Men zegt nog altijd dat de Staat de hem toebehoorden zoutgroeven wil verkoopen.

Ook wordt de oprigting van een ministerie van overzeesche zaken nog druk besproken.

— Uit Lissabon wordt gemeld dat na de koalitie van het kabinet met de Septembristen, de kuiperijen overal verdubbelen tegen het tijdstip der verkiezingen.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Nov. Het Huis der Gemeenten zal gedurende eenige dagen korte zittingen houden, welke alle zullen gewijd zijn aan het onderzoek der geloofsbrieven en het beëdigen der leden; die zittingen zullen vóór dat de troonrede is uitgesproken, niets van belang opleveren.

— In enkele oorden van Engeland schijnt de konscriptie te zullen noodig zijn om de nieuwe burgermilitie voltallig te maken. Zoo wordt thans uit het graafschap Flint, in het noorden van Wales, gemeld, dat aldaar het aantal vrijwilligers gering is, en dit wordt geweten aan ijverige bemoeijingen van wege het te Londen gevestigde Vredesgenootschap, en aan den invloed van de geestelijken der van de Staatskerk afgescheiden kerkgenootschappen, die aan hunne gemeentenaren de vrijwillige dienstneming ontraden hebben.

— De *Morning-Advertiser* bevat eene lezenswaardige berekening over de waarde en het bedrag der kerkengoederen, sedert Hendrik VIII en gedurende diens regering toegewezen aan de familie Bedford, waartoe Lord Russell behoort. Die goederen, afkomstig van Katholijke Abdijen, thans in kasteelen herschapen, zijn gelegen in de graafschappen Northampston, York, Hampshire, Devonshire, Cambridgeshire en te Londen zelf, waar die schatrijke familie de wijk Covent-Garden in eigendom heeft, die alleen jaarlijks 1½ ton gouds rente oplevert. De inkomsten van de hertogelijke familie Redford worden thans geschat op niet minder dan *f* 1,600.000.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 8 Nov. Het ministerie zal aan de kamers de beslissing opdragen der kwestie, om de belasting op beetwortel-suiker met 6 Sgr. per centenaar te verhoogen.

— Men schrijft uit Posen dat de Russische regering het grensverkeer, sedert eenigen tijd had vergemakkelijkt, doch met p°. Jan. aanstaande hare koncessiën weder zal intrekken.

— Dezer dagen is te St. Petersburg overleden Maximiliaan Joseph Eugenius August Napoleon, hertog van Leuchtenberg, in den ouderdom van slechts 35 jaren. Hij was de tweede zoon van Eugenius Beauharnais, aangenomen zoon van Napoleon, en van de prinses Augusta Amelia van Beijeren. Zijn oudste broeder, de hertog August van Leuchtenberg, had den 1 December 1834 bij prokuratie, en den 27 Januarij 1835 in persoon koningin Dona Maria van Portugal gehuwd en overleed twee maanden daarna, den 28 Maart. De prins Maximiliaan volgde hem op in zijn titel als hertog van Leuchtenberg en prins van Eichstadt.

Den 14 Julij 1839 huwde hij de grootvorstin Maria Nikolaiëwna, oudste dochter van keizer Nikolaas I, keizer aller Russen, den 18 Augustes 1819 geboren.

Zes kinderen, vier prinsen en twee prinsessen, allen in leven, zijn uit dezen echt geboren. De eerste, prinses Maria, is geboren op 16 Oktober 1841. De jongste is prins George, den 20 Februarij van dit jaar geboren.

WEENEN, 2 Nov. Volgens berigten uit Konstantinopel heeft de Divan tot den aanleg van een spoorweg ter verbinding van Turkye met Oostenrijk besloten; de weg zal over Adrianopel naar Belgrado gaan, en wanneer het plan uitgevoerd is, zal men in 4 dagen van Weenen te Konstantinopel kunnen zijn.

ITALIE.

De *Gazetta Piemontese* bevat nog niet de Koninklijke besluiten betreffende de benoeming van het nieuwe kabinet; zij is aldus nog niet als officieel aan te merken.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Nov. De wijding van Mgr. de Montpellier, Bisschop van Luik, is gisteren aldaar met veel plegtigheid volbragt. De Bisschop, die van Namen werd verwacht, is aan het prachtig versierde stations-gebouw door eene deputatie van hooge geestelijken en andere aanzienlijken ontvangen en door de getooide straten naar de St. Martinus-hoofdkerk geleid, welke voor de plegtigheid, die aanstonds een aanvang nam, zeer doelmatig ingerigt en reeds met eene talrijke schare van belangstellenden en aanzienlijke personaadjen opgevuld was.

De wijding werd verrigt door Z. Em. den Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen, en de beide adsisteerende Bisschoppen waren Mgr. de Hesselle en Mgr. Malou. Eene keurig uitgevoerde mis van Cherubini verhoogde den luister der plegtigheid, die 3 uren duurde en met het *Te Deum* werd besloten.

Des avonds was de stad Luik luisterrijk verlicht.

Mgr. de Montpellier is de 101e Bisschop van Luik. Z. Hoogw., even 45 jaren oud, is beneden de middelmatige grootte, heeft zeer donker haar en wenkbraauwen; doch een gelaat waaruit aanzien en goedheid spreken.

— Een nieuw werk van den heer Auguste Nicolas, getiteld: *Over het Protestantismus en alle andere ketterijen in hare betrekking tot het Socialismus*, is alhier verkrijgbaar gesteld.

STADSNIEUWS.

In de 218de Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 10e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 2315 *f* 2500, N°. 10923 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 November.

BEVALLEN (5 Nov.): J. W. A. M. Baak, geb. Arendsen de Wolff, Z. — (7 Nov.): M. Baarslag, geb. Ides, D. — (8 Nov.): E. J. Rodewald, geb. Reurhoff, D.

OVERLEDEN (4 Nov.): M. E. Schultz, wed. J. Andriessen Chzn. - Joseph Sipkes, 65 j. — (5 Nov.): R Helmhout, geb. Bender, 63 j. — (6 Nov.): J. Rietveld, geb. van den Bosch, 44 j. - C. H. Riehm.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		8 NOV. 4½ u. gebl.	9 NOV.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63¾	63 13/16	63⅞	
Dito Dito	3	77	76⅛		
Dito Dito	4	95¼	95¼	95 3/16	95⅜
Dito Obligatien O. I.	4	94 11/16			
Amortis. Syndic.	3½	94½	94½		
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg.		101			
Aand. Holl. S. M.		82			
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	51⅞			
Dito bij Rotsch. en Volksv		52 5/16	52 5/16		
FRANKRIJK, Obligatien	3	78⅛	78⅛		
SPANJE Nieuwe	1	24⅞	24 15/16	25	
Dito	3	51 5/16			
Dito Binnenl. à 6/m.		45¾	45⅝		
Coup. Bewijzen.		3 11/16			
Amortisable Schuld		6⅛	6 3/16	6⅛	
PORTUGAL te Londen	5	42⅛	42⅛		
Dito Dito	4	38 9/16	38 9/16	38⅝	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108	108		
Dito dito 1828 en 1829		106½			
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97½			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	91	91⅛	91¼	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		90½	90¼	91	
Dito bij id. 5de Serie	4	90⅛			
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	70¾			
Cert. van dito		71			
POLEN, Certifikaten	4	85½			
Dito Aand. à fl. 500		162½			
Dito met Lot. „ 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4 1/16			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78 3/16	78⅛	78¼	
Dito 1847	2½	40½	40½		
Dito 1851	2½	40 3/16	40¼	40 3/16	
Dito 1849	5	90⅛	90⅛		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		86⅛			
Dito	4	69½			
Letter B	5	90	90	90¼	
Aand. met Loting fl. 500 *f*					
Nieuwe dito „ 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIË te Londen 1824	5	99½	99½		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	3½				
MEXICO Nieuwe	3	25 3/16	25 7/16	25¼	25 3/16
VENEZUELA à £ 100	3½	40¾	40½		
GRENADA à £ 100	2	21⅛	21 5/16		
Dito Uitgestelde		11¼			
ECUADOR à £ 100		4 3/16			

De markt was in onze binnenl. fondsen wederom williger; van buitenl. hebben alleen 3 pCts. Fransche noemenswaardig gevarieerd, blijvende deze wederom ⅛ pCt. hooger; de overigen waren meest alle vast op hunne vorige prijzen, uitgezonderd Mexik. welke ⅛ zijn gestegen, op de hoogere Londensche beursnoteering van gisteren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56 1/12	Livorno	2/m. *f*	[illegible]
„	zigt „	56 5/16	Napels	„ „	81½
Bordeaux	2/m. „	55¾	Petersburg	„ „	1,86
„	½/m. „	56	Weenen	6/w. „	[illegible]
Madrid	3/m. „	243	Augsburg	„ „	35½
Cadix	„ „	243	Frankfort	„ „	[illegible]
Seville	„ „	239	Hamburg	2/m. „	[illegible]
Bilbao	„ „	240		zigt „	35⅛
Lissabon	„ „	41¾	Londen	2/m „	11,75
Porto	„ „	41¾	„	zigt „	11,80
Genua	2/m. „	46½	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 55½; 1840, 5 pc. 101; 1848, 101; 1852, 101⅛; Spanje 4 pc. 24 3/16; Binnenl. 3 pc. 45⅝; Rom. Leening 1835 —.

MADRID, 30 Okt. Spanje 3 pc. 47¼; Ardoins 1 pc. 26; Uitg. Schuld 6⅛; Comité-Bewijzen 2½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 25,55	a —	Pruissische	*f* 34⅝	a —
Napelsche	- 25,30	„ —	Spaansche	- —	„ —
Div. in £St.	- 11,75	„ —	Hamb. Russ.	- 57½	„ [illegible]
Eng. Russen	- —,—	„ —	Russ. in Z. R.	- 37⅞	„ —
Fransche	- 56	„ —	„ Pap. „	- —	„ —
Belgische	- 56	„ —	Pools. in Fl.	- 28	[illegible]

Coup. Portug. Binn. Schuld, 2e Semester 1832 (N°. 21) *f* [illegible]

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,90 à [illegible]
Oude Gerande Dukaten	5,55 à 5,65
Wigtige Souvereinen	11,90 à 12,—
„ Pistolen	9,65 à 9,75
Stukken van 20 Francs	9,45 à 9,55
Baren Goud en Specien à *f* 1442,65 per Ned. ℔ fijn	11¼ à 12 pct.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk *f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Francs	2,34 à 2,37

Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,73	» 1,76
[illegible] 1000 à 980	f —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,50	» 105,—

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 8 Nov. Thee. Cirka 60 koopen Congo en Souchon van de merken *Ternato* en *Pollux*, zijn tot geheime prijzen verkocht.

Meekrap werd niet veel vertoond. Wat tot de prijzen van de vorige week en iets hooger aan de markt was, werd alles weggekocht in alle gewassen.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 8 Nov. Van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden iets meerder aangevoerd. Jarige vond goede vraag en is hooger betaald. Nieuwe daarentegen was alleen in de puikste soorten vorige prijzen waard; gewone middelsoorten zijn iets lager verkocht. — Roode soorten vonden tot vorige prijzen nog al kooplust; doch het verhandelde is slechts bij uitslijting. Poolsche met weinig handel.

Puike O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1850 en 1851 f 294, 309; mindere en afwijkende f 270, 282; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1852 f 276, 285; mindere f 222, 240; geringe en afwijkende f 180, 207; Blaauwe f 180, 195; Zomer f 210, 225. — 165, 166/2 ℔ Hoogl. Kleefsche f 325, 330; 161, 162, 164/2 ℔ jar. Hoogl. Kleefs. f 308, 313, 315; 157, 160, 161, 165/2 ℔ jar. Kleefsche f 275, 290. 301, 312; 160/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris f 305; 160, 161/2 ℔ nieuwe Bovenl. f 300, 303; 158/2 ℔ oude Wolgaster f 285; 165/2 ℔ Petersburger Kubanka f 280.

Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche Rogge als voren verkocht. — Vreemde soorten zijn minder gevraagd. Zeeuws. en Vlaams. jar. f 204, 216; Noordbrabandsche dito f 198, 210; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe f 204, 228. — 146/2 ℔ Fransche f 199, 208; 148, 149/2 ℔ dito f 204, f 200; 142/2 ℔ Archangel f 185.

Gerst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter en Zomer blijft bij voortduring veel gevraagd en is wederom f 3 hooger betaald. N. Zeeuws. en Vlaams. Winter f 165, 174; n. dito en dito Zomer f 159, 171.

Van Haver was wederom vrij wat aan de markt en is tot vorige prijzen opgeruimd. Zeeuwsche en Polder Korte f 93, f 123; N. Dito en dito Voeder f 66, 90, 99.

Boekweit vond minder vraag en is iets lager verkocht. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ f 194, 195, 197, 202; N. Grootbrabands. f 198; Vlaamsche f 194.

Paardeboonen zijn tot vorige prijzen willig weggenomen. Duiveboonen zijn mede goed prijshoudend. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen f 171, 177; Nieuwe Duiveboonen f 195, 207.

Witte en Bruine Boonen zijn lager verkocht. Walchersche Witte f 330, 345; Zeeuwsche dito f 255, 285, 315; Walchersche Bruine f 345, 360, 375; Zeeuwsche Bruine f 255, 270, 345.

Erwten, vrij wat aangevoerd en minder gevraagd, waardoor ze 20 a 30 Cents per Mud lager zijn afgegeven. Nieuwe Walchersche Blaauwe f 279, 294; Dito Zeeuwsche ordinaire f 288, 273; dito dito dito groote f 300, 324; dito dito Witte f 222, 240; dito dito Graauwe f 270, 330; dito Gelrsche dito f 300, 360.

Koolzaad in eenen doen, puik Zeeuwsch 52 a 53 £, minder van 49 a 51 £ verkocht.

Lijnzaad, prijshoudend. Verkocht 110/111 ℔ Archangel f 280 per Last. — Nieuw Zeeuwsch Zaai-Lijnzaad werd gevraagd en is hooger betaald, best 85 a 89 Stuivers, minder 79 a 83 Stuivers per Dordtsch Achtendeel.

Nieuw Inlandsch Hennipzaad f 210 betaald.

Kanariezaad als voren, van f 7 tot 8 per Mud te noteren.

Bruin Mosterdzaad, nieuw f 13, 14, Geel dito dito f 10, f 11, per Mud.

Raapkoeken f 60, 62; Lijnkoeken f 85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe, 164/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefsche f 320; 161/2 ℔ Nieuwe Bovenlandsche Ris f 3.9; 158/2 ℔ oude Kleefs. f 285; 158/2 ℔ jarige Neder Rijn f 285. — Rogge. 146/2 ℔ Archangel f 195, en te Schiedam: 142/2 ℔ Reval f 204. — Gerst, te Schiedam: 130/2 ℔ Windau f 200.

SCHIEDAM, 8 Nov. Roggg. Verkocht: 142/2 ℔ Reval f 204 6/w. — Gerst. 130/2 ℔ Windau f 200 6/w. — Moutwijn f 17,75; Jenever f 21,25; Amst. Proef f 22,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Nov. R. Dekker, Holland, Tjilatjap.

HELVOET, 8 Nov. J. D. J. van Wijhe, Cameleon, Batavia.

H. den Breems, Koophandel en Zeevaart, Villanova.

UITGEZEILD:

HELVOET, 8 Nov. C. Ouwehand, Kinderdijk, Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 3 Okt. op 10° 36' N.Br. 23° W L. Jan Daniel, kapt. Zeeman, van Rott. naar Bat. Admiraal Zoutman, kapt. Henrichs, van dito naar dito, Louisa Prinses der Nederlanden kapt. Lion, van dito naar dito. Kapt. van den Erve, van Bat. in Texel binnen rapporteert gepraaid te hebben:

Den 5 Okt. op 9° 11' N.Br. 23° 0' W.L. Een groot Holl. driemastschap, om de Zuid sturende, en toonende Rotterdamsche en eene blaauwe vlag, door den afstand niet te ondekennen.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

TJILATJAP, Holland, Dekker: 4890 b. Koffij, 398 b. Kaneel, 394 sch. Tin, 1 partij Bindarahout, 947 boss. Bindr. Nederl. Handel-Maatschappij.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 Nov. in lading naar:

Keulen	J. Fais, Minerva.
»	H. Willemsen, Colln N°. 6.
Mainz	W. Huppert, Mainz N°. 7.
Ludwighaven	A. Bohm, Ludwighaven N°. 3.
Dusseldorp & Neus	W. van Beurden, Union.
Frankf. & Coblenz	F. H. Timmermans, Frankf. N°. 21.

KEULEN, 7 Nov. in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Felten Kolln n°. 1.
Rotterdam	» Könen » » 19.

Rijnhoogte Arnhem 8 Nov. 2 el 30 duim. Keulen 8 » 9 vt. 2½ »

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 8 November, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1 De Opstal der Loka en, genaamd *de Vrede*, benevens Herbergs-Inboedel, Plantaadje, hoek Fransche Laan, V, N°. 102; f 2450.
2. Twee Huizen en Tuin, Kerklaan bij de Middellaan, V, N°. 106 en 107; f 2225. } f 4675, f 100, J. Helt.

3. Twee Huizen, Tuin en Erven, O. Z. Achterburgwal, B, N°. 272 en 271; f 8650, f 4, H. G. Scheltema.

4. Een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, UU, N°. 87; f 3000, f 10, Opgehouden.

5. Een dito, Staalstraat, C, N°. 522; f 1875, f 25, Dito.

6. De Boeren-Hofstede *Ruiderzorg*, Gemeente Weesper-Karspel, tusschen Weesp en Muiden, f 17500, f 600, J. M. Meijer.

8. Een Huis, Achterhuis en Erve, Warmoesstraat, J, N°. 70; f 5450, f 30.
9. Een Huis en Erve, Pijlsteeg, J, N°. 135; f 1060, f 2. } f 6562, f 600, J. Eeckhoff.

10. Een Huis, Achterhuis en Erve, Kloveniersburgwal, N°. 4015; f 13000, f 700, W. K. van Maarschalkerwaart.

11. Een Huis en Erve, Rokin, N°. 3284; f 4850, J. N. de Rijk.

12. Een dito, Rokin, N°. 2176; f 4725, f 1600, H. C. Coers.

13. Het Buitenverblijf *Waldrust*, Olifantspad, buiten de Weesperpoort, N°. 28 en 29; f 2025, f 400, P. Subiese.

14. Eene Oblig., met Hypoth. Inschrijv., groot f 1600, rent. 5 pct. op een Huis en Erve, Nieuwmarkt, N°. 3472 en 3465; 95 pc., 1 pc., J. Minne; benevens eene tweede Oblig. als voren, groot f 900, rent. 4 pct., gevestigd op bovengemeld Perceel; 81 pc., 3 pc., Denzelfden.

15. Een Huis en Erve, Singel, N°. 3945; f 6350, f 700, H. B. Beesinck.

16. Een dito, Raamgracht, N°. 4084; f 3400, R. W. Hartgerink.

17. Het Buitenverblijf *Groenenwoudt*, aan den Amstelveenschen Weg, N°. 1241; f 1800.
18. Vier Kampen Wei- en Hooiland, als voren, groot b. 3.5050; f 2400, f 20. } f 4220, f 225, J. Feije.

19. De Herberg *het Hooibergje*, als voren, N°. 1242, f 2450, f 600, P. Subiese.

20. Een Huis, Achterhuis en Erve, als voren, N°. 1181; f 520.
21. Twee Woningen en Erve, achter Perceel N°. 20; f 300. } f 824, f 50, J. Helt.

N°. 7 is niet geveild.

ADVERTENTIEN.

(2373) Heden overleed, tot de bitterste droefheid van mij en mijne Kinderen, na voorzien geweest te zijn der laatste H. H. Sacramenten, ten gevolge eener borstkwaal, in den ouderdom van bijna 44 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote JOHANNA VAN DEN BOSCH, met welke ik gedurende ruim 22 jaren eene allergelukkigste Echtvereeniging mogt genieten.

VINKEVEEN, 6 Nov. 1852. T. RIETVELD Dz.

Strekkende deze tot eenige en algemeene kennisgeving zoo aan betrekkingen als vrienden.

(2374) Tot mijne bittere smart overleed heden in den ouderdom van ruim 40 jaren, mijne dierbare Echtgenoote JOSEPHINE MARIA MAGDALENA ELISABETH GUEL. Met vijf jonge kinderen welke de moederlijke zorg nog zoo zeer behoeven, betreur ik dit onherstelbaar verlies.

M. W. C. RADEMAKER.

AMSTERDAM, 10 November 1852.

Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

(2375) In eene der groote Steden van de Provincie *Holland* wordt gevraagd: een **SECONDANT** en een **KWEEKELING**, de eerste bekwaam om den Onderwijzer behulpzaam te zijn in het onderwijzen van de Hollandsche en Fransche talen, enz. terwijl aan de laatste ruimschoots gelegenheid zal gegeven worden om zich te bekwamen. Adres *franko* onder letter S. aan het bureau van dit blad.

Verkrijgbaar in den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN, voor den verminderden prijs, zoo als daarbij vermeld wordt.

MAXIMES SPIRITUELLES pour la conduite des âmes par le R. P. GUILLARÉ, 3 vol. gewone prijs fr. 3.75 voor . . . . f 1.45

LES SAINTS ANGES CONSIDÉRÉS dans leur nature leur ministère et leur bienveillance à notre égard par l'abbé PRAU, 2 vol. . . . . . . f 0.95

SERMONS DE BEAUVAIS, 4 vol. gewone prijs fr. 4.00 voor . . . . f 1.55

SERMONS CHOISIS du P. LE JEUNE, 2 vol. gewone prijs fr. 2.00 voor . . . . . . f 0.80

CONSIDÉRATIONS CHRÉTIENNES pour toute l'année, avec les Evangiles de tous les Dimanches, par le R. P. CRASSET, 4 vol. gewone prijs fr. 4.00 f 1.60

CONFERENCES ET DISCOURS INÉDITS, par M. D. FRAYSSINOUS, 1 vol. gr. 8°. fr. 2.00 . . f 0.80

LE CHRÉTIEN SANCTIFIÉ par de pieux exercices, par M. l'abbé LASAUSSE fr 1.00 . . . . . . f 0,40.

MÉDITATIONS sur la vie de Jésus Christ, par le vén. père NICOLAS LANCICIUS de la compagnie de Jésus, 2 vol. in plaats van f 1.50 . . . . . . f 1.10

DOCUMENTS HISTORIQUES, CRITIQUES, APOLOGÉTIQUES, concernant la compagnie de Jésus, in plaats van f 1.00 . . . . f 0.70

RECUEIL DE PRIÈRES et pratiques, pour faire connaitre et honorer les principaux mystères de Jesus et de Marie, et faire réparation A. N. S. dans l'auguste Sacrement de l'Eucharistie. Gros vol. in 12° de 744 pages . . . . f 0.50

BIOGRAPHIE UNIVERSELLE ou DICTIONNAIRE HISTORIQUE, par F. X. DE FELLER, 8 beaux vol. gr. in 8° en 2 col., de laatste en nieuwste editie, in plaats van f 28.00 . . . . . . f 25.00

LECTURES SPIRITUELLES, à l'usage des Ecclesiastiques, qui exercent le saint ministère et des élèves des grands séminaires, par M. PERRODIN, supérieur du grand Séminaire de Bourg, 4 vol. gewone prijs fr. 7.00 . . . . f 2.70

MONITA AD PAROCHOS aliosque sacerdotes animarum curam habentes. Auctore J. C. SAETTLER SS. Theol. Doct. et Prof. fr. 1.50 . . . . f 0.60

DIEU SEUL, ou l'association pour l'intérêt de Dieu Seul, suivi de DIEU PRESENT PARTOUT, par HENRI-MARIE BOUDON . . . . f 0.90

CAUSERIES LITTÉRAIRES et morales sur quelques célébrités Epistolairs, gewone prijs fr. 1.75 f 0.70

DU PAPE, par le comte de Maistre, [illegible] vol. in 8° f 0.80

[illegible] par le même . . f [illegible]

MEMOIRES D'OUTRE TOMBE, par de CHATEAUBRIAND, 5 vol. in 8°. in plaats van 10 fr. . . . . f 3.80

THÉORIE du Pouvoir politique et réligieux, dans la société civile, démontrée par le raisonnement et par l'Histoire, par M. Vicomte de Bonald, 3 forts vol. in 8°. edition de Paris. In plaats van 15 fr. f 1.55

SOUVENIR DU PENSIONNAT. In plaats van 1 fr. 25 f 0.50

ANNALES DE L'ASSOCIATION de la Propagation de la foi, collection faisant suite à toutes les éditions des Lettres Edifiantes, 2 forts vol. in plaats van 3 fr. f 1.20

METHODE-PRATIQUE pour faire le Catéchisme adaptée à l'Explication des premières Leçons du Catechisme de Belley, 2 vol. in 12°. In plaats van 3 fr. 75 c. f 1.45

VIE DE LA PRINCESSE AMELIE DE GALLITZIN, née comtesse de Schmettau, par THÉODORE KATERKAMP. In plaats van 1 fr. 50 c. . . . . . . f 0.60

HISTOIRE civile et religieuse de la Colombe depuis les temps les plus reculés jusqu'a nos jours par FELIX BOGAERTS, vignettes par WITKAMP. In plaats van 1 fr. f 0.40

ROME ET LORETTE, par LOUIS VEUILLOT. Orné de gravures en bois gr. in 8°. In plaats van 3 fr. 50 c. f 0.80

LE VER RONGEUR DES SOCIÉTES MODERNES, ou le paganisme dans l'Education, par l'abbé GAUME. In plaats van 90 cent. . . . . f 0.40

OEUVRES COMPLÈTES de FÉLIX BOGAERTS, 1 gr. vol. en 2 col. In plaats van 4 fr. . . . . . f 1.55

DICTIONNAIRE DES PRÉDICATEURS, ou Choix des meilleurs Sermons prononcés par les Orateurs les plus distingués, 4 forts vol. gr. in 8°. en 2 colonnes. In plaats van 25 fr. . . . . . f 11.00

EEN NIEUW WERK.

Komt heden bij den Uitgever dezer Courant van de Pers en wordt ter verzending gereed gemaakt, getiteld:

DE WAPENSMID EN ZIJN ZOON,

DOOR

H. J. C. VAN NOUHUYS.

Met 7 Platen van **ED. DUJARDIN**, in 2 Deelen. Prijs f 2.50.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever